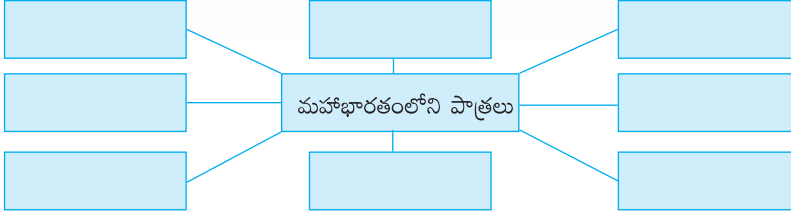

3. విదుర నీతి

నేపథ్యం:

- కింది ఆకృతిని పూరించండి.

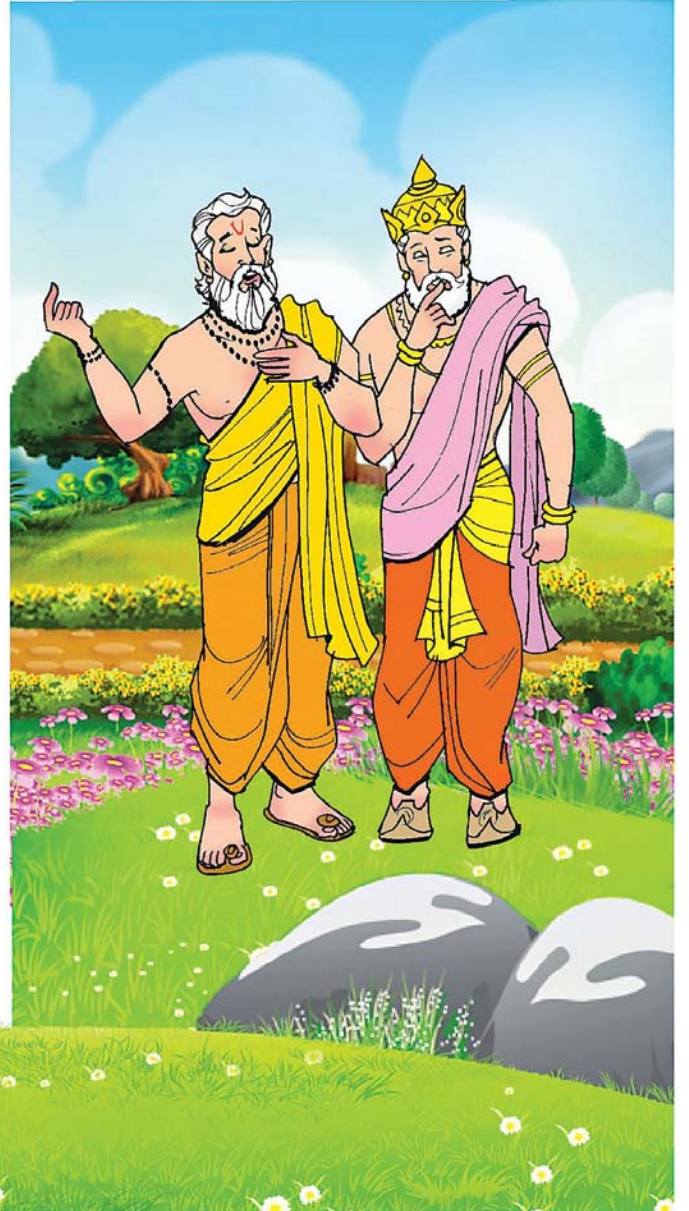

- నీతి - నీతి కథ అనగానేమి?
ఇప్పుడు ఈ పాఠంలో ఎవరు, ఎవరికి, ఎందుకు, ఏమని నీతిని బోధించారు. చదివి తెలుసుకుందామా!

క. ధనమును, విద్యయు, వంశం
బును దుర్మతులకు మదం బోనరించును; స
జ్జనులైన వారికడకువ
యును, వినయము నివియ తెచ్చునుర్వీనాథా! 1

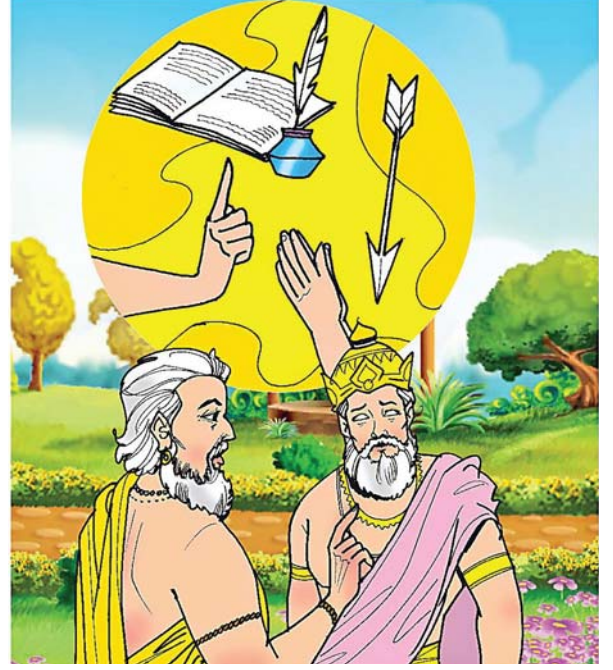
క. కోపము, నుబ్బును, గర్వము
నాపోవక యునికి యును, దురభిమానము, ని
ర్వాప్తపాతకము నను నివి
కాపురుష గుణంబులండ్రు కౌరవనాథా! 2

క. తను లోకము గొని యాడగ
విని యుబ్బడు సజ్జనుండు; వెండియు గడుమే
లొనరించు; గీడొకించుక
యును దనదెస దోప నీక యుడుపుచువచ్చున్ 3

క. తనువున విటిగిన యలుగుల
ననువున బుచ్చంగ వచ్చు; నతినిష్ఠరతన్
మనమున నాటిన మాటలు
వినుమెన్ని యుపాయములను వెడలునె? యధిపా! 4

క. పురుషుండు రెండు దెలుగుల
ధరనుత్తముడనగ బరుగు దానెయ్యెడలం
బరుషములు పలుక కునికెన్
దురితంబులు పొరయు పనులు దొలుగుట కతనన్ 5

I. వినండి-సంభాషించండి.

1. సుభాషితములు అని వేనిని అంటారు?
2. విద్య వలన ఉపయోగాలేంటి?
3. విదురనీతి- దీనిని ఎవరు ఎవరికి చెప్పారు?

II. చదవండి-ఆలోచించండి-రాయండి.

పదజాలాన్ని పెంపొందించుకుందాం-భావాలు నేర్చుకుందాం.

1. దుర్మతులు = చెడు బుద్ధి కలిగినవారు; మదము = గర్వము; అణకువ = వినయము
ఓ ధృతరాష్ట్రా! ధనము, విద్య, ఉత్తమ వంశమున జన్మించుట అన్నవి దుష్ట బుద్ధికలవారికి గర్వాన్ని కలిగిస్తాయి.
అవే సజ్జనులకు వినయాన్ని, గౌరవాన్ని తెచ్చిపెడతాయి.
2. ఉబ్బు = పొంగిపోవు; ఆపోవక = అసంతృప్తి; నిర్వాసారత్వము = ఏ పని చేయకపోవడం;
కాపురుషులు = దుర్జనులు.
ఓ ధృతరాష్ట్రా! కోపము, పొగడ్డలకు పొంగిపోవటము, గర్వము, అసంతృప్తి, దురభిమానం, ఏ పని చేయకపోవడం అను ఆరు దుర్జనుని లక్షణాలు.
3. కొనియాడుట = పొగడుట; ఉబ్బుట = సంతోషించుట; వెండియు = అంతేకాక; ఒనరించు = చేయు;
ఒకించుక = కొంచెము కూడా
సజ్జనుడు తనను ఇతరులు పొగడినట్టైన విని పొంగిపోడు, ఇంకా ఎంతో మేలు చేస్తాడు. తన వైపు నుండి ఇతరులకు, ఎటువంటి కీడు కలుగకుండా ప్రవర్తిస్తాడు.
4. తనువు = శరీరము; అలుగు = బాణము; అనువున = ఉపాయంతో; నిష్ఠరతన్ = కఠినమైన; మనమున = మనస్సున
ధృతరాష్ట్ర మహారాజా ! శరీరంలో గుచ్చుకున్న బాణాలను ఉపాయంతో తీసివేయవచ్చు. కాని మనస్సులో గట్టిగా నాటుకున్న నిష్ఠరమైన మాటలను ఎన్ని ఉపాయాలచేతనైనా తొలగింపజాలము.
5. పరుషము = కఠినము; దురితంబులు = చెడు కార్యములు
ఎక్కడా కఠినముగా మాట్లాడకుండా వుండటం, చెడు కార్యములు చేయకపోవడం, ఈ రెండింటి వల్ల లోకంలో మానవుడు ఉత్తముడనిపించుకొనును.

III. కృత్యం:

కింది పద్యాలను చదివి సూచనానుసారం కృత్యాలను చేయండి:

అ. (i) కింది వాక్యాలను ఎవరు ఎవరితో అనిరి.

1. తనువున విజిగిన యలుగుల ననువున బుచ్చంగవచ్చు.
2. దురితంబులు వొరయు పనులు దొఱగుట కతనన్.

(ii). వ్యతిరేక పదాలు రాయండి.

1. ఉపాయము X
2. ఉత్తముడు X

పాఠ్యభాగంలోని 4, 5 పద్యాలు

ఆ. స్వీయ స్పందన

ఈ పద్యాల కావ్య సౌందర్యాన్ని మీ సొంత మాటల్లో రాయండి.

IV. వినండి-చర్చించండి-రాయండి.

- అ. 1. దుష్టులకు గర్వాన్ని కలిగించేవి ఏవి? 2. దుర్జనుని లక్షణాలేవి?
3. సజ్జనుడు ఎలా ప్రవర్తిస్తాడు? 4. మాటలకున్న శక్తి ఎట్టిది?

ఆ. తగిన పదాలతో ఖాళీలను పూరించుము.

1. సజ్జనులైన వారికడకువయును _____ ఇవియు తెచ్చు.
2. లోకము కొనియాడగ విని _____ సజ్జనుండు.
3. మనమున నాటిన మాటలు వినుమెన్ని _____ వెడలునె.

ఇ. తప్పాప్పలను గుర్తించి రాయండి.

1. దుర్జనులైన వారి కడకువయును, వినయమునివియ తెచ్చు. ()
2. మేలొకెంచుకయును దన దెస దోపనీక యుడుపుచువచ్చున్. ()
3. మనమున నాటిన మాటలు వినుమెన్ని యుపాయములను వెడలునె. ()

V. స్వీయ వ్యక్తికరణ

1. 'సత్పురుషుల' లక్షణాలను సొంత వాక్యాల్లో రాయండి.
2. మానవుడెట్లు ఉత్తముడనిపించుకొనునో నీ సొంత మాటల్లో రాయుము.

VI. భాషావగాహన

అ. పదాలను కలిపి రాయండి.

1. సజ్జనులు + ఐన
2. ఒక + ఇంచుక
3. వినుము + ఎన్ని
4. మేలు + ఒనరించు

ఆ. ప్రకృతి-వికృతులు రాయండి.

1. విద్య
2. దెస
3. గుణము

VII. సృజనాత్మకత

దినపత్రిక/ వార్తాపత్రికలలో వచ్చే నీతి పద్యాలను సేకరించి మీ మిత్రులతో చర్చించండి. వాటి భావము రాయండి.

నేనివి నేర్చుకున్నా/తెలుసుకున్నా

1. సజ్జనుల లక్షణాలు
2. మాటలకున్న శక్తి

- ఉ.సూ: 1. మీకు తెలిసిన నీతి కథలను, నీతిపద్యాలను విద్యార్థులకు బోధించవలెను.
2. మరికొన్ని నీతి కథలను, నీతి పద్యాలను అంతర్జాలంలో చూడమని విద్యార్థులకు చెప్పవలెను.

